

Luontoarvomarkkinat

3.6.2025

Janne Tyynismaa
MTK

Metsänomistajat

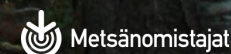
Luontoarvomarkkinat

Luontoarvomarkkinat ovat uusi kehittyvä malli, jossa rahoitus perustuu yksityisiin ja markkinaehtoiisiin mekanismeihin. Keskeisessä roolissa on luonnonsuojelulain mukainen ekologinen kompensatio, mutta lisäksi mukana on vapaaehtoisuuteen perustuvia suojeluarvokohteita. Tämä malli edistää yleistä vapaaehtoista suojelua, luonnon monimuotoisuuden arvostusta sekä yksityisten toimijoiden mahdollisuuksia osallistua ympäristön suojeluun ja kestävän kehityksen edistämiseen.

"Luontoarvomarkkinat avaavat maanomistajille mahdollisuuden uudenlaiseen tulevaisuuteen, jossa luontoarvot toimivat paitsi ympäristön säilyttäjinä myös merkittävänä tulonlähteenä."

Luontoarvot

Mitä luontoarvomarkkinat on?

- Luonnonarvomarkkinat on mahdollisuus hillitä luontokatoa yksityisen rahoituksen turvin.
- Luontoarvokaupan tavoite on parantaa ilmaston, ympäristön ja vesien tilaa.
- Luontoarvokauppa perustuu vapaaehtoisuuteen ja markkinalähtöiseen kaupankäyntiin maanomistajan ja rahoittajan välillä.
- Sopimusehdot ja korvaussummat ovat kaupan osapuolten päätettävissä. Maanomistajuus pysyy entisellään.

Ekologinen kompensatio

Ekologinen kompensatio tarkoittaa toimintamallia, jossa luontohaittoja hyvitetään parantamalla toisaalla luonnon monimuotoisuutta. Esimerkiksi rakennushankkeissa syntyneitä haittoja voidaan kompensoida ennallistamalla tai suojelemalla toisia alueita.

Esimerkki:

Suunniteltu rakennushanke tuhoaa osan arvokkaasta rantaluonnosta, jossa elää uhanalaisia kasvilajeja ja lintujen pesimäalueita. Kompensaationa rakennushankkeen jälkeen lähellä olevaan alueeseen luodaan suojelualue, johon istutetaan alkuperäisiä kasvilajeja ja rakennetaan pesimäpaikkoja vesilintujen elinympäristön parantamiseksi. Lisäksi alueelle luodaan luonnonmukaisia polkuja ja kosteikko, jotka parantavat ekosysteemin vedenlaadun hallintaa ja tukevat alueen biodiversiteettiä. Tavoitteena on palauttaa rakennushankkeella menetettyä luontoarvoa ja turvata alueen monimuotoisuus pitkällä aikavälillä.

Vapaaehtoisuuteen perustuvat suojeluarvokohteet

Luontoarvomarkkinoihin kuuluvat myös kohteet, jotka edistävät yleisesti luonnonsuojelua ja monimuotoisuuden arvostusta. Näiden kohteiden avulla yksityiset toimijat voivat osallistua ympäristön suojeluun ilman pakollisia sitoumuksia.

Esimerkiksi:

- Suojakaistat
- Arvokkaat maisemat
- Säästöpuut
- Luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät metsät
- Erityisesti suojeltavat ja harvinaiset ekosysteemit

Yksityisen sektorin rooli

Luontoarvomarkkinoiden rahoitus tulee pääosin yksityiseltä sektorilta, jolloin yritykset ja muut toimijat voivat sijoittaa luonnon suojeluun osana kestävän kehityksen strategiaansa. Tämä antaa uuden mahdollisuuden suojelun laajentamiseen ja luonnon monimuotoisuuden edistämiseen markkinaehtoisesti.

Missä mennään

Valmisteilla Hallituksen esitys luonnonarvokaupan kiihdyttämiseksi

- Ympäristöministeriössä on parhaillaan valmisteltavana hallituksen esitys, jolla laajennetaan luonnonsuojelulain 11 luvun mukaisesti viranomaisvarmennettujen luonnonarvohehtaareiden käyttäminen myös muuhun kuin välittömän luontohaitan kompensatioon.
- Luonnonarvohehtaareita voi hankkia yrityksen ympäristövastuun toteuttamiseen
- Pohdinnassa luonnonarvojen tuottamisen verokohtelu

Jokaisella on oikeus vaikuttaa luonnon hyvinvointiin.

Luontoarvot.fi-palvelun kautta maan- tai metsänomistajat voivat myydä ekosysteemipalveluita, kuten arvokkaiden luontokohteiden suojelemista tai monimuotoisuuden parantamista, kun taas ostajat voivat hankkia näitä palveluita suoraan tai jättää ostoilmoituksen.

Mitä Luontoarvot voi minulle tarjota?

Usein kysytyt kysymykset

Täältä löydät tietoa palvelun toiminnasta sekä vastauksia usein esitettyihin kysymyksiin

Osallistu luontotyöhön

Voit tukea luonnon monimuotoisuutta ja suojelua ostamalla tai tarjoamalla palveluita, kuten Metso-elinympäristöjen hoitoa tai vastaavien kohteiden kunnostusta, joihin ei ole saatavilla julkista rahoitusta. Lisäksi voit osallistua virkistys- ja matkailupalveluiden

Ekologinen kompensatio

Ekologisen kompensation avulla yrityksenne toiminnasta aiheutunut luonnon monimuotoisuudelle aiheutettu haitta voidaan hyvittää lisäämällä monimuotoisuutta toisaalla. Palvelusta voit löytää sopivan kompensatioalueen tai jättää

Haku

Hae nimen, tyypin tai luontoarvon perusteella

[Hakukriteerit](#)

mellanskog

Mustalammen metsätie

Metsä - Hoito, Ennallistaminen, Suojelu

2 Ha

Korpikeidas

Kärnänoen rannalla, 2km Hiidenportin kansallispuistosta länteen, mukana 1,5km joen vesialuetta

Metsä - Suojelu

6 Ha

Kelokko

Saarioian luonnonmetsä

Luontoarvot.fi 2.0: Kaupankäyntiprosessin kehittäminen ja optimointi

- Luontoarvot.fi-palvelua kehitetään tunnetuksi ja täysimittaiseksi markkinapaikaksi sekä kaupankäyntialustaksi, joka mahdollistaa sujuvan luontoarvojen kaupankäynnin maanomistajien, yritysten ja yksityishenkilöiden välillä. Tavoitteena on luoda toimiva ekosysteemi, jossa luontoarvojen ostaminen ja myyminen on helppoa, luotettavaa ja läpinäkyvää.
- Sujuva kaupankäynti: Käyttäjäystävällinen ja toimiva alusta, joka tekee kaupankäynnistä vaivatonta kaikille osapuolille.
- Luotettavuus ja läpinäkyvyys: Varmistetaan, että kaikki prosessit ovat avoimia ja kaupankäynnin osapuolet voivat luottaa toisiinsa ja järjestelmään.
- Toimiva ekosysteemi: Luodaan ympäristö, jossa kysyntä ja tarjonta kohtaavat tehokkaasti, ja jossa kaikki sidosryhmät voivat osallistua kaupankäyntiin vaivattomasti.
- Aikataulu: 2025

Yhteenveto

Vapaaehtoinen suojelu voidaan toteuttaa perinteisesti valtion rahoittamien ohjelmien kautta tai uuden kehittyvän markkinaehtoisen mallin avulla. Luontoarvomarkkinat tarjoavat joustavamman ja laajemman mahdollisuuden suojeluun, samalla kun ne edistävät kestävästä kehityksestä ja yksityisten toimijoiden osallistumista luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen. Talouden näkökulmasta luontoarvomarkkinat voivat olla taloudellisesti parempi vaihtoehto perinteisille valtion rahoittamille suojeluohjelmille.

Kiitos!

Janne Tyynismaa

MTK

